

PURA VIDA COSTA RICA

In 1492 zette Columbus voet aan wal in het land dat hij al snel 'rijke kust' doopte. Nog altijd houdt Costa Rica haar naam hoog waar de waanzinnige natuur je elk moment weer doet verbazen. Of het nou om manta's, nieuwsgierige aapjes of ondoordringbare nevelwouden gaat... Zoals de Tico's zelf zeggen: **geniet van het leven**. En eerlijk, je kunt hier niets anders. Pura Vida!



Hoe doet hij dat toch! Onze gids spot elke minuut wel een ander dier.

In Corcovado National Park ervaren we de natuur in haar puurste vorm. Geen mensen, enkel wij, heel veel junglegeluiden en een ijskoude waterval.

Drie dagen op rij een manta op het huisrif. Het is niet te geloven. Op Facebook zijn we al lekker gemaakt door Rich Coast Diving, met wie we twee dagen gaan duiken. Zouden de manta's ook nog even op ons wachten voordat ze weer verder trekken? We zijn in Playas del Coco, een heerlijk relaxed Caribisch dorpje aan de Pacifische kust van Costa Rica. Het mag de naam toeristisch hebben, maar de gezellige restaurantjes en vrolijke mensen maken het al gauw dat je je thuisvoelt. Rich Coast Diving is de enige PADI 5* CDC in Costa Rica en bevindt zich in het hart van het dorp. De Nederlandse Brenda en Martin van Gestel staan sinds 2005 aan het roer en hebben ook de PADI Green Star Award gekregen; ze dragen zorg voor de omgeving en hanteren het *no glove, no touch* beleid. Sinds ze hier op vakantie zijn gekomen, zijn ze nooit meer weggegaan: «Duiken is zo ontzettend gaaf! De Pacific kan van de een op de andere dag veranderen. We hebben stierhaaien, witpuntrifhaaien en manta's. Witpuntrifhaaien zijn vrij normaal om te zien, dagelijks komen we ze tegen. En gisteren hebben we weer een manta gespot!» vertelt Brenda enthousiast. Het liefst wil ik in een streep naar het water rennen en hem zelf zien, maar eerst checken we nog een keer alle spullen voordat die naar onze boot worden gebracht - een schitterende, comfortabele catamaran omgebouwd voor duikers. Mijn moeder - in de volksmond wordt ze al snel mama Elly genoemd - is ook mee, zij duikt niet maar gaat snorkelen. Samen met nog een andere snorkelaar heeft ze een eigen gids toegewezen gekregen. Hoe luxe wil je het hebben! Het is nog geen tien minuten varen naar Tortuga Island (letterlijk: schildpadeiland), een enorme rots met nog een iets kleinere ervoor die samen inderdaad net een grote schildpad vormen. We leggen de catamaran aan een verankerde boei vast bij duikstek Argentina en hoopvol kijk ik naar het water. «Normaal zien we ze nu heel snel,» aldus de zeer positief ingestelde Martin. Hij en Brenda duiken zo met ons mee. En hij krijgt nog gelijk ook. «Mobula, mobula!» roept een van de dive guides ineens. Nog geen 20 meter van de boot verschijnen enkele vinnen boven water. Mijn hart begint direct sneller te kloppen. Ik wil het water in! «Manta raya, Manta raya!» klinkt vervolgens. Snel maken we ons gereed en ik geef mijn moeder nog even een knuffel voordat ik het water in spring. Kom maar op met die grote roggen!

DRIE MANTA'S

Wanneer ik het water raak, hoor ik direct: «Rechts van je!» Ik steek gelijk mijn hoofd onder water, ik heb nog niet eens de tijd gehad om te deflaten. Dan zie ik een enorme zwarte manta onder me door zwemmen. Wat is hij groot! Naar mijn idee heeft hij wel een spanwijdte van zeven meter breed. Heel langzaam zwemt hij verder. Ik daal af en kijk om me heen. Het zicht is milky, dat komt door het vele plankton. En dat is nu juist waar de manta's op afkomen. «Hij kan ineens uit het niets naast je opdoemen,» had Martin me al gewaarschuwd, en dat is nu precies wat er gebeurt. Hij zwemt rakelings langs ons! Je moet 3 meter afstand houden maar dat lukt niet echt, aangezien de manta steeds dichterbij lijkt te komen. Ik kan recht in zijn oog kijken. Wauw, zo bijzonder. Hij heeft zijn cephalic flaps netjes opgerold die nu dus recht vooruit steken als bij een mobula. Ik kan zijn vijf kieuwen tellen. Op zijn buik heeft hij meerdere donkere vlekken. Hij zwemt rustig door, heel relaxed. Martin en Brenda zwemmen wat dieper, de manta laat zich opzettelijk kietelen door hun bubbels. Een rilling van genot lijkt door hem heen te gaan. Ik kijk naar boven of ik mijn moeder zie. Waar is ze? Zij heeft de manta toch ook wel gezien? Hij zwemt rond de 2 tot 5 meter diepte, dus ook perfect zichtbaar vanaf het wateroppervlak. Daar zie ik haar en mijn hart maakt een sprongetje. Ze zwaait en aan de manier waarop, begrijp ik dat ze de manta ook heeft gezien. Maar of het niet gekker



De manta laat zich opzettelijk kietelen door onze bubbels. Een rilling van genot lijkt door hem heen te gaan.



Wat een ruimte! De catamaran is heerlijk om vanaf te duiken (boven). We sluiten af met een eigengemaakt ijsje (onder).

„
Dit zeepaardje is
helemaal niet verlegen.
Maar wat wil je, hij is
ook best groot!



Door de honderden puffers krijgen we nauwelijks de kans om ander leven te spotten.

MANTA TRUST

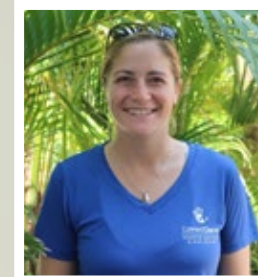
«In de database van Costa Rica zijn nu 28 manta's opgenomen»

Sarah Travers is werkzaam voor **Manta Trust** en is verantwoordelijk voor alle sightings in Costa Rica. Een interview.

Wat een gave baan.

Hoe verzamel je alle informatie? Ik sta in contact met lokale duikscholen en met ConnectOcean, die ook data verzamelen over mariene leven. Alle informatie die ik binnenkrijg over manta's in Costa Rica, verwerk ik in onze database. Het is heel belangrijk om alle geïdentificeerde manta's te vergelijken om zo te bepalen of het nieuwe zijn of dat ze wederom in het gebied zijn teruggekeerd.

Je kunt nu je foto uploaden via de website, maar je bent met nog iets veel handigers bezig? We zijn bezig met een Citizen Science app die dankzij de software direct de ID kan bepalen van de gespotte manta. Indien de software de manta herkent, krijg je gelijk te zien welke manta het is en waar hij al eerder gespot is. Iedereen die deze manta bij ons had aangemeld, krijgt een update over de sighting. Wanneer het een nieuwe manta is, mag de duiker of snorkelaar de rog een naam geven. Dankzij de foto's kunnen we meer te weten komen over de individuele manta's, de populaties en hun migratieroutes. Meer



informatie helpt ons om betere beslissingen te nemen wanneer we bescherming willen bieden aan deze schitterende dieren.

Hoeveel manta's zitten er nu in de Costa Rica database?

Deze is nog vrij nieuw, we hebben tot nu toe 28 manta's erin opgenomen waarvan eentje twee keer is gezien. Het is nu het mantaseizoen (november tot februari) en ik moet nog meer sightings verwerken. Ik hoop dat we eind van dit jaar 100 manta's in ons systeem hebben!

Hoe kan ik als duiker helpen? Door een duidelijke foto van de buik van de manta te uploaden op www.mantatrust.org met de vermelding waar je hem gezien hebt en welke dag. Houd je ook aan het protocol voor duiken met manta's: blijf op 3 meter afstand en ga niet in de weg zwemmen. Help ook mee door bewustwording bij anderen te creëren over deze magische wezens en wat we kunnen doen om ze te beschermen. Op dit moment zijn we met PADI en Project AWARE bezig om een Manta AWARE Specialty op te zetten, vergelijkbaar met de Shark AWARE Specialty.

kan, verschijnen er nog twee manta's ten tonele. Weliswaar iets 'kleiner' en zelfs eentje zonder staart. Deze zijn wel meer verlegen dan hun grote broer, want deze zwemt weer op een haar na langs me. De oceaan is zo groot, maar blijkbaar is dit nu dus even zijn lievelingsplek. Tijdens de veiligheidsstop zien we de manta's voor het laatst. 'Jullie weg, wij ook weg,' lijkt het wel. Aan boord tref ik 'mama Elly' met een gelukzalige glimlach op haar gezicht. Haar ogen stralen en ze is helemaal vol van de manta. Ik denk dat die blik nog wel het mooiste is van heel deze dag!

101 PUFFERS

«We gaan een Puffer Fish Specialty opzetten,» vertelt Brenda trots. Ik knik en werp haar een gemaakte glimlach toe. Een puffervis specialty... Waarom zou je dat nou doen? «Omdat er hier wel honderden zitten! We weten niet waarom, maar ze zijn er wel!» legt ze enthousiast uit. Wederom schenk ik haar mijn best gemeente lach, echt geloven doe ik het nog steeds niet. Maar eenmaal onder water neem ik alles terug. Het is bijna een overkill aan puffervissen bij duikstek La Tortuga. Allemaal egelvissen zitten letterlijk tegen de rotsen aangeplakt. In grote kluwen van wel tien, twintig stuks. Het doet me denken aan die paddenfoto's waarbij er meerdere op elkaar zitten, maar nu dus met allemaal puffervissen. Ze zijn totaal niet schuw. Tussen de rotsen liggen een hele grote, een iets kleinere en kleintje: het kleintje veilig tussen

de twee grote in. Net een familie! Eentje is wel heel nieuwsgierig en zwemt recht op me af. Met zijn gekke vinnetjes snel heen en weer bewegend, kijkt hij me recht aan. Het lijkt net alsof hij op het punt staat 'om te vallen', zo probeert hij zichzelf in evenwicht te houden. Zijn linkeroog draait naar rechts, zijn rechter blijft me aankijken. Dan besluit hij het maar voor gezien te houden en hooft weer weg. 'Door de egelvissen de zeepaardjes niet zien' gaat gelukkig niet op, want Martin heeft er twee voor ons gevonden. Gewoon, zomaar, twee bij elkaar nog wel. Wat zijn ze groot! Degene die ik even voor mezelf heb, glijdt langzaam over de bodem. Hij is ook helemaal niet verlegen! Zijn staartje pakt ineens een steen vast en hij windt zichzelf eromheen. We zwemmen door naar een klein wrakje van een tugboot dat hier al 14 jaar op de bodem rust. De bemanning bestaat uit - je raadt het al - meer dan 100 egelvissen. In, op, eronder... Ze zijn overal. Dit bootje was zeker gezonken met al die vissen als het boven water had gedreven. Een witpuntrifhaai zwemt steeds een vast rondje om het wrakje heen, waarschijnlijk ziet hij wel een lekkere prooi tussen de grote school sergeant-majors die aanwezig zijn. Eenmaal boven water bied ik mijn oprechte excuses aan Brenda aan en geef me vast op voor de specialty. Die wil ik wel volgen! Dezelfde avond upload ik nog mijn foto van de manta op de Manta Trust pagina. Ik ben heel erg benieuwd welke manta we gezien hebben en wat erover bekend is.



Vulkaan Arenal behoort tot één van de actiefste vulkanen ter wereld (boven).

IN DE WOLKEN

We zijn hier twee weken, maar we komen nu al tijd te kort. Costa Rica is niet veel groter dan Nederland, slechts 1,4 keer, maar er is veel meer te zien dan ik voor mogelijk had kunnen houden. Het land ligt tussen Panama en Nicaragua in en wordt ingesloten door de Pacifische kust aan de westkant en de Caribische kust aan de oostkant. Costa Rica wordt letterlijk 'doormidden gesneden' door een enorme bergketen die van noordwest naar zuidoost loopt. Vulkanen, rivieren, ruige kuststroken, mangroven, nevelwoud... En zo kan ik nog wel even doorgaan. Gelukkig heeft EWDR samen met Natural Mystic Travel ons een handje geholpen en een schitterende rondreis samengesteld, waarbij we zoveel mogelijk van zullen zien. Vulkaan Arenal is letterlijk een van de hoogtoppen en ligt er nu stil bij. Maar op andere dagen kan hij behoorlijk rommelen en zelfs rook en lava spuwen. Inderdaad, hij is nog steeds actief en behoort tot één van de actiefste vulkanen ter wereld. De volgende stop is Monteverde *Cloud Forest* dat op zo'n 1500 meter hoogte ligt. We hebben een eigen huurauto gekregen en dat is zeker geen straf. Onderweg kunnen we stoppen wanneer we willen en genieten van een heerlijke *pipa fria* die overal langs de weg verkocht worden. Dankzij Google Maps en de gedetailleerde reisroute met alle adressen erin, vinden we onze bestemming met gemak. Het is drie uur rijden en hoe is het mogelijk, weer een totaal andere omgeving. Een groot deel van de route is onverhard en al stuiptend in de auto komen we steeds hoger, waar het ook steeds mistiger wordt. Maar goed, dat hadden we eerlijk gezegd ook wel kunnen verwachten gezien de naam *Cloud Forest*. Ecolodge Monteverde Inn is een schitterend plekje en bevindt zich op de flanken van een berg, midden in een natuurreservaat. De Ecolodge heeft pooltjes gecreëerd waar kikkers in wonen en met dit water worden ook de wc's gespoeld. Daarnaast hebben ze een eigen systeem om regenwater te filteren. Vanaf ons balkon zien we het dal uitnodigend liggen en we besluiten een van de wandelroutes

te volgen. We krijgen een plattegrond mee en lopen na nog geen 20 meter de trail op. Het is een schitterende route waarbij we door dichte jungle lopen en een 40 meter hoge waterval passeren. We maken helaas maar een korte wandeling, aangezien we nog een tour op de planning hebben staan. In Monteverde is een 'nat' en een 'regen' seizoen. Wat het verschil nu is, is me nog steeds niet duidelijk, maar ik geloof ze direct. Want wanneer onze hangbruggentour aanvangt, valt er behoorlijk wat water uit de lucht. De ietwat wiebelende bruggen zijn niet heel hoog, maar je loopt echt tussen de boomtoppen waar de wolken als een dik tapijt overheen liggen. We lopen dus letterlijk met ons hoofd in de wolken. Het waait flink en het regent zachtjes, maar het geeft juist iets heel mystieks, sprookjesachtigs. Door de aangename temperatuur is het ook niet te vergelijken met een regenbui in Nederland. De geur van tropisch oerwoud stroomt mijn neusgaten binnen en overal hoor ik vogelgeluiden en bladeren ritselen. Door de hoge vochtigheidsgraad is er een hele specifieke flora te vinden zoals ik nog nooit gezien heb. Ondoordringbare wouden met wel 500 verschillende boomsoorten, die vechten om een plek en zich staande weten te houden tegen de sterke wind. Tussen de bomen groeien mossen, varens en honderden verschillende exotische bloemen. De enorme *Gran Ficus* is niet te missen - een uitzondering tussen de lage bomen. Het is met geen woorden te beschrijven hoe deze oeroude boom eruitziet. Hij is 500 jaar oud, net zoals de Groenlandse haaien! Hij gaat tot heel ver de hoogte in, naar mijn idee bijna tot aan de hemel. In een oude boom kunnen we nog omhoog klimmen naar het begin van een hangbrug. Geweldig! We zien nog een slangenvel liggen en spieken in een bloem waar kleine ecosysteempjes zijn ontstaan door het water dat erin achterblijft: vogels drinken ervan en kikkers vertoeven er graag. Nat, maar voldaan komen we terug bij onze Ecolodge. We sluiten de dag af in het kleine, open restaurantje waar de heerlijke geur van verse pizza uit de grote steenoven ons tegemoetkomt.

● WAT IS EEN NEVELWOUD?

Nevelwouden liggen tussen de 1500 en 3000 meter hoogte, en ontstaan als warme lucht uit lager gelegen gebieden botsen met de steile berghellingen en daardoor stijgt. Het vocht condenseert in de lucht tot fijne druppeltjes, met nevel als resultaat. De bomen zijn vaak kort, tussen de 2 en 10 meter. Begonia's, varens en andere exotische planten nemen in deze gebieden buitenproportionele formaten aan. Het Monteverde Cloud Forest reserve is in 1972 opgericht en is van 328 hectare gegroeid naar 14.200 hectare. In het gebied zijn acht verschillende ecosystemen te vinden. Er leven meer dan 100 soorten zoogdieren, 400 vogelsoorten en 1200 amfibieën en reptielen.



Piepklein, maar niet te missen. Een gifkikkertje.



Eindelijk, hij zit even stil. De razendsnelle kolibri.



”
In het ondoordringbare
Monteverde nevelwoud
loop je letterlijk met
je hoofd door de wolken

HEEL VEEL HAAIEN

«Lood? Vinnen?» de divemaster controleert voor de tweede keer of we er helemaal klaar voor zijn. Nou, wij wel! Volgende stop: het zuidelijkste puntje van Costa Rica, Corcovado National Park. Een gebied dat bekend staat om de hoogste biodiversiteit ter wereld – en ook wel de ‘Amazone van Costa Rica’ wordt genoemd. Sommigen zeggen dat het biologisch gezien ‘de meest intense plek is op aarde’. De bekendste duikstek van het gebied is Isla del Caño dat sinds 1978 is het uitgeroepen tot natuurreserveaat. Niet alleen om de natuur, te beschermen maar ook om de rijke geschiedenis. Voordat Columbus voet aan wal zette was het eiland namelijk een belangrijke begraafplaats voor Indianen en later was het een toevluchtsoord voor piraten. Onder water moet het ook ‘intens’ zijn. Hier groeien de meeste koralen van heel Costa Rica zoals breinkoraal en gorgonen. We hebben al schitterende beelden gezien van grienden, maar die zitten er nu helaas niet. De regels zijn overigens heel strikt: er zijn vijf duikplekken en er mogen slechts tien duikers tegelijk in het water liggen. Daarom moeten we ons ook eerst melden op het eiland bij het Ranger Stanger, waar onze pasjes worden gecontroleerd en allemaal aantekeningen worden gemaakt. Maar nu mogen we dan het water in. We zijn nog geen tel onder water of ik zie al drie witpuntrifhaaien liggen. Ze slapen. We dalen af naar ongeveer 7 meter en overall waar ik kijk, ligt wel een haai te slapen. Ze zijn ongeveer een meter groot en zijn lekker aan het dutten. Op de foto of film zetten gaat niet makkelijk, want het blijken lichte slapers te zijn. Hoe stilletjes we ze ook naderen, hun comfortzone is minimaal 2 meter afstand. En het grappige is dat ze een aantal meter zwemmen en dan weer op de bodem neerploffen. Om vervolgens verder te slapen. Heel erg vinden ze onze verschijning dus niet, alleen mogen we gewoon niet te dichtbij komen. De witpuntrifhaaien zijn niet de enige aanwezigen. Enkele pijlstaartroggen liggen als pannenkoeken op elkaar gestapeld. Waarom, geen idee. De onderste is druk aan het wroeten in het zand op zoek naar een lekker hapje. Deze jongen kan ik wél goed benaderen, hij lijkt zelfs helemaal geen comfortzone te hebben. Allicht zitten er ook wel erg smakelijke snacks onder het zand die hij niet wil laten lopen. Het zand stuift aan alle kanten op, zijn ronde lichaam golft mee met zijn gewroet. Hier kan ik uren naar kijken. Onze gids is het daar alleen niet mee eens en wenkt dat we verder moeten. René kijkt me een beetje hulpeloos aan en denkt hetzelfde, waarom verder gaan als het hier zo fantastisch is? We geven dan ook het teken dat we graag willen blijven. We genieten volop van de haaien, we zien er wel tientallen. We leggen denk

ik nog niet eens 20 meter af. De duikstek zelf stelt niet veel voor, het zijn enkel dikke rotsen met soms een mini-gorgoon erop, maar de haaien getuigen van rijke riffen. We zijn heel blij dat we op onze plek zijn gebleven, want we vernemen van de andere duikers dat er niet heel veel meer te zien was bij het ‘vaste’ rondje van de gids.

AAPJES KIJKEN

In Corcovado verblijven we in Drake Bay Wilderness Lodge. Wat een paradijsje op aarde. Het is enkel bereikbaar met een boot en het ligt aan de rand van de jungle met de zee er pal voor. Met onze gids Arnaldo varen we een half uurtje met de boot voor de Corcovado National Tour. We komen uit bij een mooi strandje waar ook weer een Ranger Station te vinden is. We trekken het dichte bos in en binnen vijf minuten zien we onze eerste luiaard - tenminste, Arnaldo dan. Ik had hem nooit gezien zo tussen de bomen. Met zijn verrekijker kunnen we hem goed zien, hij is lekker aan het hangen en aan het kijken. We lopen verder en ik ontdek een mega-bananenspin in een ananasplant. Oppassen, want deze zijn drie keer giftiger dan tarantula's! De bodem is zompig doordat het gister flink geregend heeft. De lucht is vochtig en voelt klam aan. Het ruikt heerlijk naar zoete bloemen waarvan ik de naam niet ken. Het is sinds een paar jaar verboden welk dier dan ook te doden, daarom stijgen de populaties gestaag. Ineens valt er een kokosnoot nog geen meter naast me op de grond. Enkele bladeren dwarrelen naar beneden en boven mijn hoofd zwieren de toppen van twee palmbomen flink heen en weer. White face mokey's! Een mama met een baby zelfs, superschattig! Ze is erg druk en blijft amper stilzitten. Gretig eet ze van de bloemen in de bomen, bloembladjes en bloemharten vallen naar beneden. Ze springt van boomtop naar boomtop, een spoor van vallende bladeren en bonkende kokosnoten achter zich latend. Ze wordt al snel bijgestaan door haar familieleden, ze zitten nu echt overal! Sommige nemen iets meer de tijd om rustig te eten of zitten elkaar te vlooien. Na enkele vruchteloze pogingen voor een foto lukt het René dan toch eindelijk om er eentje te maken. We vervolgen de trail die gemarkeerd is door dikke boomwortels, poeltjes en zuigend zand. Bij een riviertje duikt Arnaldo de bush-bush in, en na enkele minuten roept hij ons. Hij toont een minuscuul gifkikkertje! Net zo groot als de top van mijn pink! Ik was al naar kikkers aan het zoeken, maar naar een veel groter formaat. Terug bij het Ranger Station krijgen we een heerlijk stuk watermeloen en vers water, om ons vervolgens gereed te maken voor de waterval. Het is 30 minuten lopen volgens Arnaldo.



Corcovado National Park
is biologisch gezien de meest
intense plek op aarde



Drake Bay Wilderness Lodge (boven).
Ongelooflijk veel witpuntrifhaaien
te slapen op de bodem.



De trail is wel steiler en wat meer klauteren, maar goed te doen. Mijn moeder gaat ook onverstoord door. We starten bij de monding van een rivier en volgen de slingerende route langs het water. Arnoldo ontdekt een krokodil - hoe doet hij dat toch? - die rustig ligt te zonnen. De route naar de waterval is schitterend en de kevers en andere insecten begeleiden ons met een heerlijke jungleserenade. Soms maken ze ineens heel hard geluid, om vervolgens weer heel zachtjes verder te gaan. We komen uit bij El Sendrillo, de waterval. Schitterend! Hij is 20 meter hoog. Wat een natuurgeweld! Voor de waterval zelf mag je niet zwemmen, maar een stukje ervoor is nog een kleinere brede waterval van enkele meters hoog, waar je er wel in kunt. Het water is heerlijk fris en Arnoldo wijst me op een inham in de waterval. «Daar kun je zitten!» Het zijn fantastische massagestralen en het is echt genieten. We lopen weer terug en krijgen een heerlijke lunch voorgeschoteld. Een grote groep pelikanen vliegt over ons heen, het zijn er wel 30. Twee felrode ara's vliegen krijsend mee als achterhoede, een geweldige afsluiting voor een geweldige dag!

NAAMLOZE MANTA

Onze laatste dagen genieten mijn moeder en ik van een welverdiende vakantie in Manuel Antonio. Op het strand passen we ons aan en alles is dan ook 'Pura Vida'. Met een koude pipa fria in de hand en de voetjes in het lauwe zeewater, is dat zeker geen straf. Het strand ligt tegen een groot nationaal park aan en dat merk je goed. Elke ochtend worden we wakker van brulapen naast ons raam en als we naar ons favoriete restaurantje lopen, zwaaïen we naar de luiaard die traag langs de telefoonkabels klimt. Wanneer ik de dag van

vertrek mijn mail open om die toch nog even te checken, zie ik een bericht van Manta Trust. Ik heb een persoonlijk bericht van Sarah Travers, zij is verantwoordelijk voor de sightings in Costa Rica. «Dank je wel voor je schitterende foto, alle data die we kunnen verzamelen is heel waardevol! Je hebt een nieuwe manta ontdekt, dus je mag haar een

naam geven. Inderdaad, het is een vrouwtje.» Ik weet bijna niet wat me overkomt, ik mag de manta een naam geven! Ik kan mijn geluk niet op. Wanneer ik het officiële certificaat van Sarah ontvang, vertel ik pas het heuglijke nieuws aan mama Elly. Ze moet de tranen in haar ogen bedwingen. Drie keer raden hoe ik de manta genoemd heb...

REISFACTS

REIS

Wij vlogen met United Airlines vanaf Schiphol eerst naar Houston. De vlucht duurt 10 uur. Na een tussenstop van 4 uur vlogen we door naar San Jose, de hoofdstad van Costa Rica. Deze vlucht duurt 3,5 uur.

VISUM

Wanneer je via de USA naar Costa Rica reist, heb je een ESTA-visum nodig. Vraag dit ruim op tijd aan, dit kan eenvoudig online en kost € 25. Het is twee jaar geldig.

RICH COAST DIVING

Dagelijks varen de boten uit voor een two-tank boatdive. Per diveguide gaan er maximaal vier duikers mee. De 20 duikspots van Playas del Coco liggen op slechts 10 minuten varen. Geschikt voor zowel beginners als ervaren duikers.



Info: richcoastdiving.com

BESTE REISPERIODE

Het hele jaar door kun je duiken in Costa Rica. Van november tot februari is het mantaseizoen, in mei vind je de stierhaaien bij Bat Island. In augustus trekken verschillende soorten walvissen langs de kust.

WATERTEMPERATUUR

Afhankelijk van wanneer je

gaat. Van 16 tot 30 graden. Het zicht is tussen de 3 en 30 meter.

TIPS MANUEL ANTONIO

White whater rafting, canopy of een schitterende coastal hike. In Manuel Antonio ligt alles binnen handbereik. costaricauniquetours.com

REISORGANISATIE

EWDR, www.ewdr.nl



ZOMERAANBIEDING



Rich Coast Diving

www.richcoastdiving.com
dive@richcoastdiving.com

Rich Coast Diving Costa Rica

Verblijf Backpackers Hostel 7 nachten + 5 dagen duiken inclusief uitrusting € 450.

7 nachten+ 5 dagen duiken op basis van double room inclusief ontbijt. Coco Beach Hotel € 600.

Duikpakket: 5 dagen duiken € 400 euro. Huur duikuitrusting: € 80.